۴ ✪ **مصداق‌های الف، ب و ج به ترتیب کدام‌اند؟** (کنکور سراسری ۹۵ ـ با اندکی تغییر)

افراد و جریان‌ها	عملکردها
حکومت منوّرالفکران غرب‌زده	ج
حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان	الف
ب	سرکوب مقاومت مردم در حفظ هویت اسلامی خود

الف) حذف ساختارهای اجتماعی پیشین، کشورهای زیر نفوذ بلوک شرق، استبداد استعماری در کشورهای اسلامی
ب) ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید، جریان روشنفکری چپ، موفق شدن در مقابله با استعمار
ج) تشکیل جبههٔ مقاومت و پایداری، بیدارگران اسلامی، حذف ساختارهای اجتماعی پیشین
د) حفظ پوشش دینی، گروه‌های مبارز فلسطینی، رسیدن به جایگاه کشورهای غربی

۵ **دو عنصر برتر فرهنگ اسلامی چیست؟** (گروه علوم اجتماعی نوشهر ـ خرداد ۹۷)

الف) عدالت و برابری **ب) اجتهاد و امامت** **ج) نبوت و امامت** **د) عدالت و فقاهت**

ج) جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. (۱/۵)

۶ **نخستین رویارویی‌های غرب متجدد با جهان اسلام هنگامی رخ می‌دهد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، علی‌رغم رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای ..... و ..... بودند.**

۷ **بیدارگران نخستین خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت ..... و ..... آن می‌دیدند.**

۸ ✪ **منوّرالفکران غرب‌زده بیشتر در ..... سازمان می‌یافتند.**

د) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۹ ✪ **مهم‌ترین ویژگی‌های نخستین بیدارگران اسلامی را بنویسید. (۲)** (اصفهان ـ مدرسهٔ دهخدا ـ خرداد ۹۷)

۱۰ ✪ **قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان از چه ویژگی‌هایی برخوردار بود؟ (۱)** (گروه علوم اجتماعی نوشهر ـ خرداد ۹۷)

۱۱ **روشنفکری چپ التقاطی چگونه در کشورهای اسلامی پدید آمد؟ (۱/۵)**

۱ درست (۰/۲۵) ۲ درست (۰/۲۵) ۳ گزینهٔ «ب»(۰/۵) ۴ گزینهٔ «الف» (۰/۵) ۵ گزینهٔ «د» (۰/۵) ۶ قومی (۰/۲۵) ـ قبیله‌ای (۰/۲۵) ۷ سیاسی (۰/۲۵) ـ اقتصادی (۰/۲۵) ۸ لژهای فراماسونری (۰/۵) ۹ ۱ـ به خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند و خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند. (۰/۵) ۲ـ به دنبال اصلاح رفتارهای دولت‌های کشورهای اسلامی بودند. (۰/۵) ۳ـ بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند. (۰/۵) ۴ـ بسیاری از آنان وحدت امت اسلامی و غرب جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند. (۰/۵) ۱۰ قدرت آنها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. (۱) ۱۱ برخی روشنفکران، حرکت‌های اجتماعی‌شان را آشکارا به صورت مکاتب غیرتوحیدی مطرح می‌کردند (۰/۵)، برخی از رویارویی مستقیم با باورهای دینی خودداری می‌کردند (۰/۵)، برخی اندیشه‌های خود را در پوششی دینی بیان می‌داشتند (۰/۵)، به این ترتیب نوعی روشنفکری التقاطی چپ در کشورهای اسلامی پدید آمد.

درس ۱۴: انقلاب اسلامی ایران، نقطهٔ عطف بیداری اسلامی

مفاهیم آموزشی

۱ـ مقدمه

انقلاب اسلامی ایران با همهٔ جنبش‌های اجتماعی پیش از خود در ایران یا هم عصر با آن در سایر نقاط دنیا متفاوت بود و ویژگی‌های خاص داشت.

۲ـ انقلاب مشروطه

۱) ✪ نخستین بیدارگران اسلامی در ایران، جنبش‌هایی برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت قاجار به‌وجود آوردند و پس از آن نیز به اشکال مختلف مقاومت کردند.

۲) اشکال مقاومت بیدارگران در دوره‌های مختلف:

دوره	نحوهٔ مبارزهٔ بیدارگران	شرایط
قاجار	مقاومت منفی	به قدرت رسیدن قاجار با شمشیر ایل قاجار
روی آوردن قاجار به قراردادهای استعماری	فعالیت رقابت آمیز اصلاحی (اصلاح رفتار پادشاهان)	اثرپذیری دولتمردان قاجار از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر آنها
جنبش عدالتخانه (مشروطه)	فعالیت رقابت آمیز اصلاحی (اصلاح ساختار)	حاکمیت استبداد قاجار
✪ انقلاب اسلامی و تلاش امام خمینی (ره)	به‌عنوان فعالیتی رقابت‌آمیز، به‌صورت اصلاح رفتاری و ساختاری شروع و به حرکت انقلابی تبدیل شد.	ـ شاه پهلوی در جایگاهی امن بین دولت‌های غربی و مأمور حفظ امنیت منطقه ـ حذف روشنفکران چپ از صحنه رقابت داخلی

۳) ✪ مقاومت منفی: حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حدّ واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

۴) واجبات نظامیه: اموری که برای بقای اصل زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت، مقابله با دشمنان خارجی

۵) ✪ فعالیت رقابت‌آمیز: ورود فعال به عرصهٔ زندگی اجتماعی و سیاسی برای رقابت با قدرت حاکم نه تأیید آنها

۶) جنبش تنباکو: تجربهٔ موفقی از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار هدایت کرد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

۷) هدف جنبش عدالتخانه: اصلاح شیوهٔ زمامداری شاه بود (اصلاح ساختاری) و در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانهٔ الهی را تدوین و شاه را ملزم به رعایت آن کند و حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل کند.

۸) ✪ در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع، حاکمیت سلطنت مشروطه نیز آرمانی نیست ولی فسادش از استبداد کمتر است و ظلم را کنترل می‌کند و تنها در شرایطی که تحقق حاکمیت آرمانی امکان نداشته باشد، پذیرش آن ممکن است.

۹) جنبش عدالتخانه: از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

۱۰) منوّرالفکران غرب‌زده نیز به جنبش عدالتخانه پیوستند و نام «مشروطه» را برای آن برگزیدند و عالمان نیز این نام را پذیرفتند، اما معنای مشروطه و مجلس در نظر عالمان با منوّرالفکران تفاوت داشت.

۱۱) ✪ معنای مشروطه و مجلس از نظر عالمان و منوّرالفکران:

	مشروطه	مجلس
نظر عالمان	مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانهٔ الهی	محلی که در آن قوانین بر مدار احکام شریعت تدوین شود.
نظر منوّرالفکران	نوعی حاکمیت سکولار مانند دولت انگلیس	محلی که در آن، قوانین بر اساس اراده و خواست بشر تنظیم شود.

۱۲) در جریان انقلاب مشروطه، رقابتی سخت بین بیدارگران و منوّرالفکران غرب‌گرا به‌وجود آمد و در نهایت با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان، به نفع منوّرالفکران پایان یافت و حاکمیت آنها در ایران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد.

۳- انقلاب اسلامی

۱) چند سال پس از انقلاب مشروطه امام خمینی (ره) فعالیت رقابت‌آمیز را، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز کرد ولی در حد اصلاح رفتار ساختار باقی نماند و این حرکت به‌صورت یک حرکت انقلابی درآمد که حذف شاهنشاهی و تحقق حکومت اسلامی را دنبال می‌کرد.

۲) ✪ ویژگی حاکمیت آرمانی دینی (حاکمیت الهی)
- الف) در زمان پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، آنها مجری حاکمیت الهی‌اند.
- ب) در زمان غیبت، مجری احکام الهی افرادی هستند که هم آگاه و عالم به احکام الهی باشند و هم به آگاهی خود عامل باشند.

۳) ✪ مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را بر افرادی با این شرایط تحمیل می‌کرد
- الف) با معیار الهی به قدرت نرسیده بودند.
- ب) قدرت را با شمشیر اقوام یا حمایت استعمارگران به‌دست آورده بودند.
- ج) عالم به عدالت نبودند.
- د) عمل به عدالت در شخصیت‌شان نهادینه نشده بود.

۴) ✪ شباهت‌ها و تفاوت‌های انقلاب اسلامی ایران، با انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم:

الف) شباهت
- همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند.
- همگی در جهت تغییر سلطهٔ سیاسی کشورهای غربی و یا نظام سیاسی وابسته به غرب عمل می‌کردند.

@KonkurVIPBook

ب) تفاوت‌ها:

انقلاب اسلامی	انقلاب‌های آزادی‌بخش
ـ عدم وابستگی به بلوک شرق و غرب ـ یک انقلاب فراگیرِ مردمی و از همهٔ اقشار و گروه‌های جامعه، با مرجعیت و رهبری دینی ـ بهره بردن از آموزه‌های اسلامی ـ دارای هویتی فرهنگی و تمدنی خارج از دو قطب شرق و غرب ـ ایجاد یک قطب‌بندی جدید که خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.	ـ مورد حمایت بلوک شرق ـ همراه با جنبش چریکی احزاب مختلف ـ شکل‌گیری در چارچوب نظریه‌های چپ یعنی مکاتبی که برای حل بحران غرب (مکاتب سیاسی غرب) به‌وجود آمده بودند. ـ ناتوانی‌هایی در مقابله با استعمار و حذف کارگزاران غربی و ناتوانی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی به غرب و دچار شدن به استعمار نو و عدم خروج کشورشان از جایگاه پیرامونی

سؤال متن ۱۱۵

آیا ویژگی‌های انقلاب اسلامی ایران را می‌دانید؟ عدم وابستگی به بلوک شرق و غرب ـ انقلابی مردمی و فراگیر ـ بهره‌گرفتن از آموزه‌های اسلامی ـ داشتن هویتی فرهنگی و تمدنی خارج از دو قطب شرق و غرب.

سؤال متن ۱۱۶

جنبش عدالتخانه و جنبش تنباکو دو نمونه از این جنبش‌ها در ایران هستند. دربارهٔ این دو جنبش چه می‌دانید؟

جنبش تنباکو: نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اسلامی است. این تجربهٔ موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و به جنبش عدالتخانه منجر شد. این جنبش، حرکت رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار بود که تلاش می‌کردند رفتارهای پادشاهان قاجار را اصلاح نمایند.

هدف جنبش عدالتخانه: اصلاح شیوهٔ زمامداری شاه بود و به‌عنوان یک اصلاح ساختاری در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانهٔ الهی را تدوین و شاه را ملزم به رعایت آن‌ها کند و حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل کند. جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود و منوّرالفکران با پیوستن به آن نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

چرا جنبش‌های اجتماعی نخستین بیدارگران اسلامی در ایران متوقف شدند؟ در جریان انقلاب مشروطه، رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منوّرالفکران به‌وجود آمد و در نهایت با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان به نفع منوّرالفکران پایان یافت و حاکمیت آنها به استبداد استعماری رضاخان ختم شد. در نتیجه جنبش نخستین بیدارگران اسلامی در ایران متوقف شد.

مقایسه کنید ۱۱۸

با توجه به... . در مقاومت منفی حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شد و همکاری سیاسی با آن در حد واجبات نظامیه بود و جنبشی در این مرحله صورت نگرفت.

در فعالیت رقابت‌آمیز، عالمان حرکاتی اصلاحی انجام دادند و تلاش کردند برخی رفتارهای پادشاه را اصلاح نمایند، به همین دلیل جنبش‌هایی مانند جنبش تنباکو برای منع پادشاه از برخی رفتارها صورت گرفت.

در انقلاب اجتماعی کل ساختار حکومتی زیر سؤال رفت و معترضین خواستار تغییر شیوهٔ زمامداری و یا تغییرات اساسی در ساختار سیاسی حاکم شدند.

گفت‌وگو کنید ۱۱۹

دربارهٔ شباهت‌ها و ... . انقلاب مشروطه: بیشتر یک انقلاب اجتماعی تحت تأثیر انقلاب فرانسه بود و مقاومت منفی را دنبال می‌کرد و بعد از آن اصلاحی بود. در زمان شکل‌گیری آن حاکمیت در دست انگلستان بود و بین منوّرالفکران و بیدارگران نزاع وجود داشت.

انقلاب اسلامی: یک انقلاب سیاسی- اجتماعی است، در زمان شکل‌گیری آن حاکمیت در دست آمریکا بود، بین گروه‌های مختلف از جمله منوّرالفکران و بیدارگران هماهنگی بیشتر شد، رهبری مستحکم‌تری نسبت به مشروطه وجود داشت و انسجام انقلاب اسلامی از انقلاب مشروطه بیشتر است. (برای اطلاعات بیشتر به وبلاگ گروه علوم اجتماعی کرمان مراجعه کنید.)

بیندیشید ۱۲۱

برای یک شباهت ... . شباهت: ضد استعماری

تفاوت‌ها
- انقلاب ایران: مستقل، فراگیر، پیرو مکتب دینی اسلام، هویت فرهنگی مستقل، ایجاد قطب‌بندی جدید
- انقلاب‌های آزادی‌بخش: وابسته، حزبی، پیرو مکاتب سیاسی، وابستگی اقتصادی - فرهنگی، ماندن در وضعیت پیرامونی

@KOLLIVIP_BOOK

با هم تکمیل کنید ۱۲۱

مقایسهٔ انقلاب ایران و انقلاب‌های آزادی‌بخش	
شباهت‌ها	تفاوت‌ها
۱- اغلب مقابل بلوک غرب شکل گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند.	۱- انقلاب ایران به هیچ یک از دو بلوک وابستگی نداشت.
۲- اغلب با جنبش‌های چریکی و گروه‌ها و احزاب مختلف شکل گرفتند.	۲- انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همهٔ اقشار و گروه‌های جامعه را در برمی‌گرفت.
۳- انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل گرفتند.	۳- انقلاب اسلامی از آموزه‌های اسلامی بهره می‌برد.
۴- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.	۴- انقلاب اسلامی یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

مفاهیم اساسی ۱۲۲

انقلاب اسلامی ایران، بیدارگران اسلامی، قاجار، مقاومت منفی، فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی، اصلاح رفتار، اصلاح ساختار، حرکت انقلابی، واجبات نظامیه، جنبش تنباکو، جنبش عدالتخانه، مشروطه، مجلس، امام خمینی (ره)

خلاصه کنید ۱۲۲

- انقلاب اسلامی ایران، فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.

- در ابتدای حکومت قاجار که با قدرت شمشیر ایل خود، به پیروزی رسیده بودند، عالمان، حاکمیت آنها را ظالمانه و غیر مشروع می‌دانستند ولی برای حفظ امنیت کشور در حدّ ضرورت با آن همکاری می‌کردند. (مقاومت منفی)
- زمانی که قاجار به بستن قراردادهای استعماری با بیگانگان روی آورد، عالمان به فکر اصلاح رفتار پادشاهان در قالب فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی افتادند.
- فعالیت رقابت‌آمیز، ابتدا به صورت اصلاح رفتار حاکمان بود ولی در جریان جنبش تنباکو به سمت اصلاح ساختار هدایت شد و درنهایت به جنبش عدالتخانه منجر شد.
- هدف جنبش عدالتخانه، اصلاح ساختار شیوهٔ زمامداری شاه بود و در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانهٔ الهی را تدوین کند.
- جنبش عدالتخانه یک انقلاب اجتماعی بود که منوّرالفکران غرب‌زده نیز به آن پیوستند و نام مشروطه را برای آن برگزیدند، اما منظور آنان از مشروطه، حاکمیت سکولار و منظور آنها از تأسیس مجلس، محلی برای تدوین قوانین منطبق بر اراده و خواست بشر بود.
- در جریان مشروطه بین بیدارگران و منوّرالفکران رقابتی سخت در گرفت که در نهایت با دخالت استعمارگران از جمله انگلیس، به نفع منوّرالفکران پایان یافت و به حاکمیت استبداد استعماری رضاخان منجر شد.
- مشروطه در تشیع، نظامی آرمانی نیست. انقلاب اسلامی بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمام مشروطه بود.
- شباهت انقلاب ایران با انقلاب‌های دیگر در این است که همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و به دنبال حذف سلطهٔ سیاسی غرب بودند.
- تفاوت‌های بسیاری بین انقلاب ایران و سایر انقلاب‌ها وجود دارد از جمله اینکه انقلاب ایران به هیچ قطبی وابسته نیست، فراگیر و مردمی است، از متن باورهای اسلامی آمده و قطب‌بندی جدیدی در نظام جهانی ایجاد کرده است.

آنچه از این درس آموختیم ۱۲۲

نخستین بیدارگران اسلامی در ایران، جنبش‌هایی را برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت قاجار به‌وجود آوردند و جز در موارد واجبات نظامیه با پادشاه همکاری نمی‌کردند تا وقتی که دولتمردان قاجار به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند. در نتیجه حرکت رقابت‌آمیز میان عالمان دینی با قاجار شکل گرفت که جنبهٔ اصلاحی داشت. جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز بود که این حرکت منجر به ایجاد جنبش عدالتخانه شد و چون این جنبش در پی تغییر ساختار سیاسی بود یک نوع انقلاب اجتماعی به حساب می‌آید.

انقلاب اسلامی نسبت به جنبش‌های اجتماعی پیش از خود ویژگی‌های خاص داشت: در اصل انقلاب ایران؛ انقلابی مستقل، فراگیر، پیرو مکتب دینی اسلام و دارای هویت فرهنگی مستقل و به دنبال ایجاد یک قطب‌بندی جدید بود.

امّا انقلاب‌های آزادی‌بخش، وابسته به بلوک شرق و از طریق جنبش‌های چریکی و احزاب مختلف شکل گرفته بودند. این انقلاب‌ها پیرو مکاتب سیاسی بودند و نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیهٔ قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند.

ارزشیابی مستمر

الف) درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخّص کنید. (۰/۷۵ نمره)

۱ ✪ در فعالیت رقابت‌آمیز، پادشاه ظالم و غیر مشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حدّ واجبات نظامیه انجام نمی‌شود. ☐ درست ☐ نادرست

۲ فعالیت رقابت‌آمیز، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است. ☐ درست ☐ نادرست

۳ حاکمیت منوّرالفکران در ایران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد. ☐ درست ☐ نادرست

ب) گزینهٔ درست را با علامت ✓ مشخّص کنید. (۰/۷۵)

۴ ✪ کدام‌یک در رابطه با جنبش عدالتخانه درست نیست؟ (کنکور سراسری ـ ۹۲)

الف) جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود و هدف آن اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود بلکه اصلاح شیوهٔ زمامداری پادشاه بود.

ب) هدف آن اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود بلکه اصلاح شیوهٔ زمامداری پادشاه بود، به دنبال تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه را تدوین کند و شاه را ملزم سازد تا در چارچوب قوانین عادلانهٔ الهی عمل کند.

ج) به دنبال تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه را تدوین کند و شاه را ملزم سازد تا در چارچوب قوانین عادلانهٔ الهی عمل کند، جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد یک انقلاب اجتماعی بود.

د) این حرکت، حاکمیت مطلوب و آرمانی بود، هدف آن اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود بلکه اصلاح شیوهٔ زمامداری پادشاه بود.

۵ قاجار با ..... به قدرت رسیده بود و تعامل عالمان شیعی با آنان برمدار ..... بود. (گروه علوم اجتماعی نوشهر ـ خرداد ۹۷)

الف) حذف روشنفکران چپ - مقاومت منفی — ب) شمشیر ایل قاجار - مقاومت منفی

ج) حذف روشنفکران چپ - فعالیت رقابت‌آمیز — د) شمشیر ایل قاجار - فعالیت رقابت‌آمیز

۶ به ترتیب کدام موارد نشان‌دهندهٔ «شباهت انقلاب اسلامی با سایر جنبش‌های آزادی‌بخش» و «تفاوت انقلاب اسلامی با سایر جنبش‌های آزادی‌بخش» است؟

الف) وجود نظریات چپ - چریکی بودن سایر جنبش‌ها و فراگیر بودن انقلاب ایران

ب) جهت‌گیری ضد استعماری - مورد حمایت بلوک شرق بودن سایر جنبش‌ها و عدم وابستگی انقلاب ایران

ج) ایجاد استعمار نو - ناموفق بودن سایر جنبش‌ها در قطع وابستگی به غرب و هویتی خارج از دو قطب برای ایران

د) حمایت بلوک شرق - جنبش‌های آزادی‌بخش در جهت تغییر سلطهٔ سیاسی کشورهای غربی بودند ولی انقلاب اسلامی نه

ج) جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. (۱/۵)

۷ ✪ منظور از ..... اموری است که برای بقای اصل زندگی اجتماعی لازم است. (اصفهان ـ مدرسهٔ دهخدا ـ خرداد ۹۷)

۸ جنبش عدالتخانه در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین ..... را تدوین کند.

۹ فعالیت رقابت آمیز امام خمینی (ره)، گرچه با اعتراض به ..... و رفتار استعماری شاه آغاز شد ولی در حد یک حرکت اصلاحی رفتار یا ساختار متوقف نشد.

د) به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۱۰ ✪ مقاومت منفی به چه معناست و چه زمانی مقاومت منفی عالمان شیعی به فعالیت رقابت‌آمیز تبدیل می‌شد؟ (۱) (تهران ـ مدرسهٔ باقرالعلوم ـ خرداد ۹۷)

۱۱ ✪ ویژگی حاکمیت آرمانی دینی، در اندیشهٔ اجتماعی و سیاسی شیعی چیست؟ (۱) (گروه علوم اجتماعی اصفهان ـ خرداد ۹۶)

۱۲ مشکل جنبش عدالتخانه چه بود؟ (۲) (گروه علوم اجتماعی اصفهان ـ خرداد ۹۶)

۱۳ به نظر شما چه شباهت و تفاوتی می‌تواند بین انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی باشد؟ (۱) (گروه علوم اجتماعی نوشهر ـ خرداد ۹۷)

---

۱ نادرست (۰/۲۵) ۲ درست (۰/۲۵) ۳ درست (۰/۲۵) ۴ گزینهٔ «د» (۰/۲۵) ۵ گزینهٔ «ب» (۰/۲۵) ۶ گزینهٔ «ب» (۰/۲۵) ۷ واجبات نظامیه (۰/۵) ۸ عادلانهٔ الهی (۰/۵) ۹ کاپیتولاسیون (۰/۵) ۱۰ در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود (۰/۵) و همکاری سیاسی با آن، جز در حدّ واجبات نظامیه انجام نمی‌شود. (۰/۲۵) و زمانی که قاجار به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند مقاومت منفی به‌سوی فعالیت رقابت‌آمیز رفت. (۰/۲۵) ۱۱ حاکمیت الهی است (۰/۲۵) که به وسیلهٔ پیامبر و اهل بیت تحقق پیدا می‌کند (۰/۲۵) و در زمان غیبت امام زمان (عج) اجرای روشمند احکام الهی، وظیفه کسانی می‌شود که هم آگاه و عالم به احکام و شرایط اجرای احکام باشند (۰/۲۵) و هم به آگاهی خود عامل باشند. (۰/۲۵) ۱۲ مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را بر کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. (۰/۵) آنها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره (۰/۲۵) یا با حمایت دولت‌های استعمارگر (۰/۲۵) به‌دست آورده بودند. عالم به عدالت نبوده (۰/۵) و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آنها نهادینه نشده بود. (۰/۵) ۱۳ انقلاب مشروطه در حد فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی باقی ماند (۰/۲۵) ولی انقلاب اسلامی از این مرحله فراتر رفت و به یک حرکت انقلابی تبدیل شد. (۰/۲۵) شباهت آنها در این بود که هر دو انقلاب علیه حکومت استبدادی شکل گرفت. (۰/۵)

@KonkurYar_IR